

Rozpočtové zatřídění dotací poskytovaných na úhradu paušálních výdajů

Toto stanovisko se týká dotací spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu plus, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, jejichž poskytování je upraveno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 a zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů (rozpočtová pravidla).

Poskytovatel dotace ze státního rozpočtu včetně evropského spolufinancování může v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 rozpočtových pravidel rozhodnutím o poskytnutí dotace stanovit **výdaje nebo náklady, které budou příjemcem dotace vykazovány jako paušální a jejichž výše nemusí být prokazována (dále jen „paušální výdaje“)**. Paušální výdaje mohou být stanoveny třemi způsoby

- paušální sazbou, tj. procentem ze skutečně vynaložených a prokázaných, poskytovatelem stanovených výdajů nebo nákladů akce/projektu (nejčastěji přímé a nepřímé náklady akce/projektu),
- na základě poskytovatelem stanovených jednotkových nákladů nebo
- jako pevná částka pokrývající veškeré výdaje či náklady akce/projektu nebo jejich část (jednorázová částka).

Příjemci dotací jsou rovněž územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí, u kterých se v jejich rozpočtu podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, uplatňuje jednotné třídění příjmů, výdajů a financujících položek rozpočtu, kdy toto jednotné třídění (rozpočtová skladba) je stanoveno vyhláškou č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtová skladba třídí příjmy, výdaje a financující položky do jednotek třídění příjmů a výdajů, kterými jsou povinny mimo jiné územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí označovat své rozpočtované i skutečné příjmy a výdaje.¹

- Poskytovatelé vyplácejí dotace na úhradu paušálních výdajů buď jako investiční (INV) nebo jako neinvestiční (NINV) transfery, kdy k rozlišení, zda se jedná o INV či NINV transfer pro účely rozpočtového zatřídění dochází již na úrovni rozpočtu projektu v monitorovacím systému MS2021+. Poskytovatel v závazné dokumentaci pro žadatele a příjemce nebo v právním aktu o poskytnutí podpory stanoví kategorie výdajů, které budou paušální.
- Východiskem pro rozpočtové zatřídění příjmů z dotací a souvisejících výdajů v případě územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí jsou buď podmínky uvedené v závazné dokumentaci pro žadatele a příjemce nebo podmínky dané nastavením výzvy v informačním systému MS 2021+, či jiná forma informace poskytnuté příjemci ze strany řídicího orgánu či zprostředkujícího subjektu.

¹ Příjmy z dotací poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu a související výdaje **územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí třídí** z hlediska **druhového** (položka), **odvětvového** (paragraf; pouze výdaje), **konsolidačního** (záznamová jednotka; pouze příjmy a výdaje z titulu transferů nebo půjčených peněžních prostředků mezi územními rozpočty), **prostorového** (prostorová jednotka; pouze příjmy ze zahraničních zdrojů a přijaté transfery určené na výdaje na spolufinancování, pouze výdaje ze zahraničních zdrojů a výdaje na spolufinancování), **nástrojového** (nástroj; pouze příjmy ze zahraničních zdrojů a přijaté transfery určené na výdaje na spolufinancování, pouze výdaje ze zahraničních zdrojů a výdaje na spolufinancování) a **transferového** (účelový znak).

Například v případě paušální sazby je dotace poskytována vždy jako NINV transfer, kdy nelze předem přesně specifikovat účelové určení výdajů, na něž se dotace použije. K automatickému napočítání způsobilých paušálních výdajů již dochází na úrovni rozpočtu projektu v MS2021+.

Paušální výdaje se pro účely kontroly projektu implementační strukturou neprokazují daňovými, účetními či jinými doklady, neprokazuje se jejich skutečná výše či jejich složení/skladba (INV, NINV), jejich zaúčtování a rozpočtové zařídění nebo to, na co byly skutečně použity, přičemž tyto **peněžní prostředky** v rámci paušální výdajů **musí být vynaloženy hospodárně, účelně a efektivně** a musí souviset s působností územního samosprávného celku nebo s předmětem činnosti dobrovolného svazku obcí. Pokud by kontrola identifikovala nedodržení rozpočtového zařídění u paušálních výdajů, nebude se jednat o porušení podmínek. Tímto však není dotčena skutečnost, že příjemci dotace musí postupovat v souladu s příslušnými právními předpisy, tedy např. se zákonem o účetnictví a prováděcí vyhláškou k zákonu o účetnictví, zákonem o finanční kontrole, zákonem o rozpočtových pravidlech, vyhláškou o rozpočtové skladbě atd.

Základní principy rozpočtového zařídění dotací poskytovaných na úhradu paušálních výdajů:

- **Pokud byla dotace nebo její část poskytnuta na paušální výdaje**, zahrnuje celkový objem použitých prostředků také výši paušálních výdajů v rozsahu, v němž byly příjemci splněny podmínky jejich použití stanovené v právním aktu o poskytnutí podpory.
- **Přijatý transfer na paušální výdaje zařídí** územní samosprávný celek nebo dobrovolný svazek obcí **podle poskytovatele transferu** bez ohledu na to, zda bude realizován NINV nebo INV výdaj. V případě IROP, OPST a OPŽP bude **přijatý transfer na paušální výdaje zaříděn jako NINV**, konkrétně bude zaříděn podle rozpočtové skladby zejména z hlediska **druhového, odvětvového, transferového, nástrojového a prostorového**.
- **Výdaje realizované v rámci paušálních výdajů** budou **zaříděny** územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí **vždy podle skutečnosti** – příjemce může zařadit výdaje realizovaného z přijatého transferu jako INV nebo NINV, přestože jsou tyto výdaje realizovány z transferu zaříděného jako NINV². Tyto výdaje budou zaříděny podle rozpočtové skladby zejména z hlediska **druhového a odvětvového, transferového, nástrojového a prostorového**³. **Zařídění** paušálních výdajů podle rozpočtové skladby **z hlediska transferového, nástrojového a prostorového neprovede** příjemce pouze v případě, že **není schopen přiřadit paušální výdaje k přijatému transferu** a tuto skutečnost prokáže.
- **Příklad zařídění paušálních výdajů v případě Integrovaného regionálního operačního programu 2021-2027:**

Přijetí dotace na paušální výdaje:

- položka - 4116
- účelový znak - 17085 (EU), případně 17084 (SR)
- nástroj - 149
- prostorová jednotka - 5 (EU), případně 1 (SR)

² Viz bod 36. Vymezení některých pojmů v Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění vyhlášky č. 402/2022 Sb., a vyhlášky č. 348/2023 Sb.

³ Zjednodušené vykazování je možné aplikovat v podobě nepřímých výdajů (paušálních výdajů), jednotkových výdajů nebo jednorázových částek. Je-li v projektu aplikováno zjednodušené vykazování, v části XII. výkazu FIN 2-12 M se s kódem prostorové jednotky Z=5 (EU) a příslušným nástrojem vykážejí výdaje, které jsou nejvýše rovny limitu stanovenému vyšší refundace, tedy vyšší prostředků přijatých v režimu zjednodušeného vykazování ([Zpráva MF - číslo 3/2020 | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#)).

Výdaje realizované v rámci paušálních výdajů:

- položka - běžné nebo kapitálové výdaje
- příslušný paragraf
- účelový znak - 17085 (EU), případně 17084 (SR)
- nástroj – 149
- prostorová jednotka – 5 (EU), případně 1 (SR a povinné spolufinancování z vlastních zdrojů příjemce)
 - v případě nástroje a zejména prostorové jednotky se postupuje způsobem, že nejdříve se přiřazuje k paušálním výdajům prostorová jednotka 5 (EU) do výše části dotace poskytované z EU určené na paušální výdaje (např. celkový příspěvek Unie představuje 10X % přímých výdajů hrazených z EU, tj. paušální výdaje jsou X % přímých) a následně do celkové výše paušálních výdajů se přiřazuje prostorová jednotka 1 (SR a povinné spolufinancování z vlastních zdrojů)³.

Základní principy účtování dotací poskytovaných na úhradu paušálních výdajů:

- Účetní zachycení transferů musí reflektovat výslednou realitu, tedy pokud je v rámci paušálních výdajů pořízen dlouhodobý majetek (s výjimkou drobného dlouhodobého majetku) nebo paušální výdaje představují výdaje související s pořízením dlouhodobého majetku (s výjimkou drobného dlouhodobého majetku), tak přijatý transfer na tyto paušální výdaje musí být zaúčtován jako investiční transfer.

Pokud by při kontrole projektu nepostupoval kontrolní subjekt v souladu s uvedenými základními principy, obrátí se příjemce na přiřazeného manažera projektu.

Odkaz k využití: [Prezentace z pracovního setkání se zástupci krajů k zjednodušené metodě vykazování projektů | Ministerstvo financí ČR \(mfc.cz\)](#)